Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 IX Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2016

Nr. 18 BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2016

Met deze brief wil ik uw Kamer, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, informeren over de betrokkenheid van Nederland bij de afwikkeling van geschillen tussen de VS en Iran.

Inleiding

De Verenigde Staten en Iran hebben onlangs overeenstemming bereikt over de afwikkeling van een geschil bij het Iran-US Claims Tribunal in Den Haag. Daarbij zijn partijen de betaling overeengekomen door de Verenigde Staten aan Iran van USD 1,7 miljard.[1]

De regering van de Verenigde Staten heeft Nederland als gastland van het Iran-US Claims Tribunal om bijstand verzocht bij de uitvoering van deze afspraken tussen de VS en Iran.

Vrijgave van gelden door de VS

De afwikkeling van het geschil voorziet in de vrijgave door de Verenigde Staten van gelden van de Iraanse overheid die sinds 1981 in de Verenigde Staten waren bevroren. Deze gelden belopen USD 400 miljoen vermeerderd met USD 1,3 miljard aan rente.

Intermediaire rol van de Nederlandsche Bank

Op uitdrukkelijk verzoek van de regeringen van de Verenigde Staten en Nederland heeft de Nederlandsche Bank (DNB) een intermediaire rol gespeeld bij de uitvoering van deze betaling. Daardoor kon deze betaling met vertrouwen van zowel de Verenigde Staten als Iran worden uitgevoerd.

[1] Zie ook de verklaring van de VS ter zake van 17 januari 2016: http://www.state.gov/secretary/remarks/2016/01/251338.htm.

kst-34300-IX-18
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Concreet is USD 1,3 miljard door tussenkomst van de Centrale Bank van de Verenigde Staten overgemaakt aan DNB en vervolgens door DNB omgewisseld in EURO en in contanten ter beschikking gesteld aan de Centrale Bank van Iran. Deze transacties zijn inmiddels afgerond, zodat ik u thans hierover kan informeren.

Politieke betekenis

De onderhavige transactie was van bijzondere betekenis voor de betrekkingen tussen betrokken partijen, mede in het licht van de gelijktijdige besprekingen in het kader van het nucleaire akkoord tussen Iran en de Verenigde Staten, Rusland, China, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland.

Verhouding tot sancties

De regering van de Verenigde Staten heeft schriftelijk bevestigd dat de betrokkenheid van DNB bij deze transacties niet in strijd is met Amerikaanse wetgeving inzake Iran. In die brief is bevestigd dat de regering van de Verenigde Staten deze transactie initieert en daarvoor als enige verantwoordelijk is. Verder is opgenomen dat de regering van Iran heeft verklaard dat de bedoelde gelden worden gerepatrieerd naar Iran voor binnenlands gebruik voor economische aangelegenheden.

Mede op basis van deze omstandigheden is door de Nederlandse autoriteiten aan DNB een vergunning verleend op grond van de toepasselijke Europese Sanctieverordening inzake Iran.[2] Deze handelwijze is afgestemd met de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) van de Europese Unie.

Het kabinet is verheugd dat Nederland op deze wijze een constructieve rol heeft kunnen spelen in de afwikkeling van een belangrijk geschil tussen de Verenigde Staten en Iran, en is DNB zeer erkentelijk voor de bijzondere inspanningen om de onderhavige transactie te faciliteren.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

[2] Verordening (EU) nr. 267/2012 van 23 maart 2012 betreffende beperkende maatregelen ten aanzien van Iran en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 961/2010 (PbEU 2012 L88).